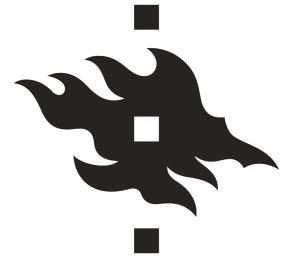

**KOULUTUS-
JA KEHITTÄMIS-
PALVELUT**

HELSINGIN YLIOPISTO

Kriittisen digilukutaidon tukeminen opetuksessa / HY+ 2022–23

Kuvauksia kriittisen digilukutaidon osa-alueiden opetuksesta Avointen oppimateriaalien kirjaston kokoelmassa <https://aoe.fi/#/materiaali/3299>

Kriittisen digitaalisen lukutaidon malli

Kirjavinkkivideot

Kirjoittaja: Tanja Hällstén-Huuki, Koiviston koulu

Oppiaineet: Äidinkieli ja kirjallisuus, suomi toisena kielenä, taideaineet

Koulu- ja luokkataso: 5. ja 6. luokat

Kriittisen digitaalisen lukutaidon teemat:

- Digitaalinen sisällön tuottaminen: *Luova digitaalinen ilmaisu, Digitaalinen julkaiseminen, Multimodaalinen tuottaminen*
- Digitaalinen vuorovaikutus verkossa: *Digitaalinen empatia, Kommunikointi verkossa*

Perustelut ja tavoitteet

Tavoitteena on tehdä kirjavinkkivideoita kirjoista, joita olemme lukeneet yhdessä tai joita oppilaat ovat lukeneet vapaa-ajalla esim. lukudiplomin suorittamista varten. Kuudesluokkalaiset katsovat viidesluokkalaisten videot ja antavat niistä palautetta. Vastaavasti viidesluokkalaiset antavat palautetta kuudesluokkalaisten videoista. (Vastaavasti rinnakkaisluokat voisivat antaa palautetta toistensa videoista.) Valmiit kirjavinkkivideot voi jakaa myös koko koulun käyttöön tai laajemmin. Harjoittelemme tässä projektissa myös palautteen antamista digitaalisesti. Huomio palautteessa on digitaalisessa empatiassa, millaisen kuvan annan itsestäni ja miten suhtaudun toisiin. Tavoitteena on kannustava ja myönteinen ilmapiiri.

Toteutuksen kuvaus

Ennen toteutusta: Olemme lukeneet kirjoja kuluvan lukuvuoden aikana. Osa kirjoista on luettu itsenäisesti kotona ja osin tunnilla ja oppilailla on tavoitteena suorittaa lukudiplomi. Osa on luettu yhdessä ja näiden kirjojen sisältöä on myös käsitelty yhdessä. Kirjoista osa on luettu konkreettisenä kirjana ja osa ääni- tai e-kirjana.

Oppitunti 1: Oppilaalla on ollut kotitehtävänä valita tämän vuoden aikana luetuista kirjoista sellainen, jonka haluaa esitellä muille. Oppitunnilla jokainen suunnittelee kirjavinkkivideon sisällön suunnittelulomakkeelle, joka on tässä liitteenä. (Tämän voi suuremmassa ryhmässä toteuttaa myös pari- tai ryhmätyönä.) Tehtävän jaan Teamsissa, jonne myös valmiit suunnitelmat palautetaan. Opettaja tarkistaa suunnitelmat ja kommentoi.

Oppitunti 2: Kuvataan videot.

Oppitunti 3: Katsotaan omat kirjavinkkivideot ja sen jälkeen toisen luokan tekemät videot. Keskustellaan. Annetaan palautetta ohessa olevalla lomakkeella, jonka opettaja jakaa Teamsin kautta oppilaille. (Lomakkeen voi tehdä myös Formsiin.) Huomioidaan hyvät palautteen antotavat.

Oppitunti 4: Tutustutaan saatuun palautteeseen ja keskustellaan. Arvioidaan, miten oppimiskokonaisuus sujui.

KIRJAVINKKIVIDEON SUUNNITTELU

Nimi: _____ luokka: _____

Kirjan tiedot:

Kirjailija: _____

Kirjan nimi: _____

Kustantaja: _____

Ilmestymisvuosi: _____

Päähenkilö(t): _____

Sivuhenkilö(t): _____

Tapahtuma-aika: _____

Tapahtumapaikka: _____

Tapahtumat lyhyesti: _____

Kirja-arvostelu:

Montako tähteä annan kirjalle (1-5): _____

Kenelle suosittelen kirjaa: _____

Mikä kirjassa oli mielenkiintoista ja hyvää? _____

Onko kirja osa sarjaa vai itsenäinen teos? _____

Kirjavinkkivideon toteutus:

Paikka, jossa video kuvataan: _____

Rekvisiitta eli mitä tarvitaan (vaatteet, esineet jne.): _____

Miten video etenee:

Kirjoita tai piirrä kuvaussuunnitelma. Mitä aiot puhua?

1) alkutilanne:

2) Kirjan esittelyä:

3) lopuksi:

Palautetta kirjavinkkivideoista

Nimi: _____ luokka: _____

Arvioitava kirjavinkkivideo:

Tekijän nimi: _____ luokka: _____

Esiteltävä kirja: _____

Anna palautetta videosta:
(Rasti janalle)

Puheen selkeys:

en kuullut mitään epäselvää ihan ok. melko hyvä hyvä erittäin hyvä

Videon toteutus:

heikko tyydyttävä hyvä kiitettävä mahtavaa:huippuhyvä

Videon sisältö:

heikko tyydyttävä hyvä kiitettävä mahtavaa:huippuhyvä

Kokonaisuus:

heikko tyydyttävä hyvä kiitettävä mahtavaa:huippuhyvä

Palautetta: _____
